

Μάθε να προσεύχεσαι

/ Γενικά Θέματα / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

Αν η απελπισία μας πηγάζει από πολύ βαθιά μέσα μας, αν αυτό που ζητάμε, αυτό για το οποίο κραυγάζουμε, είναι τόσο ουσιαστικό ώστε να καλύπτει όλες τις

ανάγκες της ζωής μας, τότε βρίσκουμε κατάλληλα λόγια να προσευχηθούμε και μπορούμε να φτάσουμε στην κορυφαία στιγμή της προσευχής μας, τη συνάντηση με το Θεό.

Θα ήθελα να πω κάτι για την «κραυγή» της προσευχής. Φώναζε δυνατά ο τυφλός Βαρτίμαιος. Τι λέει όμως το Ευαγγέλιο για τους ανθρώπους γύρω του; Προσπαθούσαν, λέει, να τον κάνουν να σιωπήσει. Μπορούμε να φανταστούμε όλους εκείνους τους ευσεβείς ανθρώπους με την καλή όραση, τα γερά πόδια, την καλή υγεία που περικύκλωναν το Χριστό και μιλούσαν για υψηλά θέματα, για τη Βασιλεία του Θεού που έρχεται, για τα μυστήρια των Γραφών, να γυρίζουν προς το Βαρτίμαιο και να του λένε: «επί τέλους, δεν μπορείς να ησυχάσεις; Τα μάτια σου, τα μάτια σου, και τι σημασία έχουν αυτά ενώ μιλούμε για το Θεό;»

Ο Βαρτίμαιος φαινόταν σαν κάτι ξένο που ξαφνικά έμπαινε στη μέση και, αδιαφορώντας τελείως για τα συμβαίνοντα, ζητούσε από το Θεό κάτι που απελπιστικά το είχε ανάγκη. Και όλα αυτά τα έκανε παρά το γεγονός ότι με τις φωνές του κατέστρεψε την αρμονία των εθιμοτυπικών συζητήσεων γύρω του. Οι ενοχλημένοι θα μπορούσαν να τον απομακρύνουν και να τον κάνουν να σιωπήσει. Το Ευαγγέλιο όμως λέει πως, ενώ όλοι αυτοί οι άνθρωποι ήθελαν να τον ησυχάσουν, αυτός επέμενε, γιατί αυτό που ζητούσε είχε πολύ μεγάλη σημασία για τον ίδιο. Όσο περισσότερο προσπαθούσαν να του κλείσουν το στόμα, τόσο πιο πολύ εκείνος φώναζε.

Εδώ βρίσκεται το μήνυμά μου. Υπάρχει στην Ελλάδα ένας άγιος, ονομάζεται Μάξιμος. Ήταν νέος όταν μία μέρα πήγε στην Εκκλησία και άκουσε το ανάγνωσμα του Αποστόλου που λέει ότι πρέπει να προσευχόμαστε «αδιαλείπτως». Αυτό έκανε τόση εντύπωση στο Μάξιμο ώστε σκέφτηκε πως δεν θα μπορούσε να κάνει τίποτα άλλο παρά να προσπαθήσει να τηρήσει αυτή την εντολή.

Όταν βγήκε από το ναό σκέφτηκε να πάει στο κοντινότερο βουνό και εκεί ήσυχος να αρχίσει να προσεύχεται όπως άκουσε στο Ευαγγέλιο. Σαν Έλληνας χωρικός του τετάρτου αιώνα, ήξερε το «Πάτερ ημών» και μερικές άλλες προσευχές. Έτσι, όπως μας λέει ο ίδιος, άρχισε να τις λέει τη μία ύστερα από την άλλη, και πάλι από την αρχή, ασταμάτητα. Αισθάνθηκε, πραγματικά, πολύ όμορφα. Προσευχόταν, ήταν συντροφιά με το Θεό, ήταν χαρούμενος. Το καθετί του φαινόταν τόσο τέλειο! Μόνο που σιγά- σιγά ο ήλιος άρχισε να πέφτει, άρχισε να κάνει κρύο και να σκοτεινιάζει.

Η νύχτα είχε πέσει για τα καλά όταν άρχισε ν' ακούει γύρω του θορύβους, πολλούς και παράξενους θορύβους. Άκουγε το σπάσιμο των κλαδιών κάτω από τα πόδια των ζώων, έβλεπε τα λαμπερά μάτια των άγριων θηρίων, άκουγε τις κραυγές των

μικρών ζώων που τα έτρωγαν τα μεγαλύτερα. Άκουγε όλων των ειδών τους γνωστούς νυχτερινούς θορύβους του δάσους.

Τότε αισθάνθηκε πως ήταν μόνος. Πραγματικά μόνος, ένα μικρό απροστάτευτο πλάσμα μέσα στον κόσμο του κινδύνου, του θανάτου, του σπαραγμού. Ένιωσε ότι δεν είχε καμιά άλλη βοήθεια αν ο Θεός δεν του έδινε τη δική Του. Δεν συνέχισε πια να λέει το «Πάτερ ημών» και το «Πιστεύω». Έκανε ο,τι έκανε και ο Βαρτίμαιος. Άρχισε να φωνάζει δυνατά: «Κύριε Ιησού Χριστέ, Υιέ του Θεού, ελέησόν με». Το φώναζε αυτό όλη τη νύχτα γιατί τα ζωντανά του δάσους και τα λαμπερά τους μάτια δεν του έδιναν ευκαιρία για ύπνο.

Τέλος ξημέρωσε. Σκέφτηκε, λοιπόν, αφού όλα τα ζώα έχουν φύγει πια και πήγαν να κοιμηθούν «τώρα μπορώ και εγώ να προσευχηθώ». Αλλά τότε ένιωσε ότι πεινούσε. Σκέφτηκε ότι θα μπορούσε να μαζέψει μερικά βατόμουρα, για να φάει. Πλησίασε ένα θάμνο, αλλά ξαφνικά του ήρθε η σκέψη ότι όλα τα αστραφτερά μάτια και άγρια νύχια θα πρέπει να είναι κρυμμένα κάπου εκεί στους θάμνους.

Έτσι άρχισε να προχωρεί πολύ προσεκτικά και σε κάθε του βήμα έλεγε: «Κύριε Ιησού Χριστέ, σώσε με, βοήθησέ με, βοήθησέ με, σώσε με. Ω Θεέ μου, βοήθησέ με, προστάτεψέ με». Για κάθε βατόμουρο που μάζεψε, σίγουρα, είχε προσευχηθεί πολλές φορές.

Πέρασε ο καιρός και ύστερα από πολλά χρόνια συνάντησε ένα γέροντα και έμπειρο ασκητή, ο οποίος τον ρώτησε πως είχε μάθει να προσεύχεται αδιάλειπτα. Ο Μάξιμος είπε: «Νομίζω πως ο διάβολος με δίδαξε να προσεύχομαι αδιάλειπτα». Ο γέροντας απάντησε: «Καταλαβαίνω τι θέλεις να πεις. Αλλά θα ήθελα να είμαι βέβαιος ότι σε καταλαβαίνω σωστά». Ο Μάξιμος τότε του εξήγησε πως είχε σιγά-σιγά συνηθίσει όλους τους θορύβους και τους κινδύνους της μέρας και της νύχτας. Ύστερα όμως του ήρθαν πειρασμοί σαρκικοί, πειρασμοί του νου, των αισθημάτων και αργότερα πιο ισχυρές επιθέσεις του διαβόλου. Ύστερα απ' όλα αυτά δεν υπήρχε στιγμή της μέρας και της νύχτας που να μην κραυγάζει στο Θεό: «Ελέησον, ελέησον, βοήθησε, βοήθησε, βοήθησε».

Μια μέρα, ύστερα από δεκατέσσερα χρόνια αδιάλειπτης προσευχής ο Κύριος του αποκαλύφτηκε. Από τη στιγμή εκείνη ησυχία, ειρήνη και γαλήνη τον πλημμύρισαν. Δεν υπήρχε πια φόβος -φόβος από το σκοτάδι, από τους θάμνους, ούτε από το διάβολο- ο Κύριος είχε επικρατήσει. «Τότε», είπε ο Μάξιμος, «έμαθα ότι αν δεν έλθει ο Κύριος, είμαι απελπιστικά αβοήθητος. Έτσι, και όταν ακόμα ήμουνα γαλήνιος, ειρηνικός και ευτυχισμένος, συνέχισα να προσεύχομαι λέγοντας: «Κύριε Ιησού Χριστέ, Υιέ του Θεού, ελέησόν με, γιατί μόνο στο θείο έλεος υπάρχει η ειρήνη της καρδιάς και του νου, η γαλήνη του σώματος και η δύναμη της

θέλησης».

Έτσι δεν μπορούμε να πούμε πως ο Μάξιμος έμαθε να προσεύχεται παρά την ταραχή που τον κατείχε, αλλά ακριβώς εξ αιτίας της ταραχής. Γιατί η ταραχή του ήταν ένας πραγματικός κίνδυνος. Αν μπορούσαμε να αντιληφθούμε ότι και μεις βρισκόμαστε σε πολύ μεγάλη ταράχη, σε κίνδυνο, ότι ο διάβολος παραφυλάει προσπαθώντας να μας πιάσει και να μας καταστρέψει, τότε θα προσευχόμαστε συνέχεια, ασταμάτητα.

Anthony Bloom

Πηγή: xristianos.gr